

Kitabu cha Danieli - Mia Moja na Themanini na Mbili

Ubudlelwano Nobudlelwane Bezimpi Obungokwesiprofetho: Kusakela KuSeleucus Wasendulo Kuya Kwezezombusazwe Zesimanje Zomhlaba

Jeff Pippenger
2024-04-12

Ayat yang ketiga belas dan keempat belas menandai suatu sejarah ketika Seleucus dan Filipus dari Makedonia sedang membentuk suatu persekutuan, dan mereka melambangkan Amerika Serikat, yang merupakan tentara proksi pertama Roma, dan Makedonia (Yunani) adalah lambang Perserikatan Bangsa-Bangsa. Dalam sejarah awal itu, suatu persekutuan antara raja negeri utara (Seleucus) dan Filipus (Yunani) melambangkan sejarah yang menuntun kepada Pertempuran Panium, yang, dua abad kemudian, nama kotanya diubah dari Panium menjadi kota Kaisarea Filipi. Nama ganda kota itu bukanlah untuk memperingati persekutuan Seleucus dan Filipus dari Makedonia.

Zina “Caesarea Filipi” linatokana na mabadiliko ya kihistoria ya mji wa kale uliojulikana kama Paneas au Panium. Hapo awali mji huo uliitwa Paneas kwa sababu ya ukaribu wake na chemchemi mashuhuri iliyowekwa wakfu kwa mungu wa Kigiriki aitwaye Pan. Chemchemi hiyo, ambayo katika nyakati za kale ilikuwa mahali muhimu pa kidini, ilikuwa ikitiririsha maji yake kuingia katika Mto Yordani.

Mu nguva yokutonga kwa Mambo Herodhe Mukuru, kungaita muzana remakore rokutanga Kristu asati auya, guta iri rakagadziridzwa zvikuru, rikawedzerwa uye rikashongedzwa. Caesarea Philippi rakatumidzwa na Herodhe Firipi, mwanakomana wa Herodhe Mukuru. Akatumidza guta iri kuti Caesarea mukukudza Mambo we Roma, Kesari Agasto, uye Philippi achizviremekedza iye pachake; nokudaro, Caesarea Philippi. Naizvozvo, “Caesarea Philippi” mubatanidzwa we “Caesarea,” unoratidza rukudzo rwa Herodhe kuna Kesari Agasto, uye “Philippi,” inoremekedza Herodhe Firipi.

Ngokwembulelo yesiprofeto, iPanium inxulunyaniswa nomfelandawonye phakathi kuka Seleucus noFilipu wase Makedoni, kwanomanyano phakathi kuka Kesare noHerode Filipu. Ezo manyano zimbini zithetha ngomfelandawonye phakathi kwe-United States ne-United Nations olandela ukuwa kweRashiya kaPutin, njengoko imelwe nguSeleucus noFilipu. Zikwamele nomanyano phakathi kobuPapa, obungunina, ne-United States, eyintombi, njengoko kumelwe nguKesare noFilipu, ababengabameli baseRoma bobabini. Zizonke zibonakalisa i-United States ifikelela “ngaphesheya komsantsa ukuze ibambe isandla samandla amaRoma,” yaye ifikelela “ngaphaya kwenzonzobila ukuze ibambane ngezandla noMoya.” Phambi komthetho weCawa wevesi yeshumi elinesithandathu, umanyano oluphindwe kathathu sele lumisiwe.

ਪਾਨਿਯੂਮ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਪਾਨ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਹ ਚਸ਼ਮਾ ਜੋ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਪਾਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ “ਨਰਕ ਦੇ ਫਾਟਕ” ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਯਸੂ ਉੱਥੇ ਗਏ, ਤਾਂ

ငါ၏အသင်းတော်ကို ငါတည်ဆောက်မည်” ဟူသော စကားရပ်ကို ကက်သလစ်ရိုးရာတွင် ယရှေ့က အသင်းတော်တည်ဆောက်မည့် “ကျောက်” အဖွဲ့ သတ်မှတ်ညွှန်ပြရာမှသော ပတေရုကိုယ်တိုင်အား ရည်ညွှန်းခြင်းဟု အနက်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ ဤအနက်ဖွင့်ဆိုချက်သည် ကက်သလစ်ဓမ္မသဘာဝတရား၌ ပုပ်ရဟန်းမင်း၏ ဦးစားပေးအဆင့်အတန်းနှင့် အာဏာပိုင်မှတို့အတွက် အခြေခံအဖွဲ့ ဆောင်ရွက်သည်။

Mudzidziso yechiPurotesitendi, “dombo” harinzwiswi sekureva Petro pachake, asi sekureva kupupura kwaPetro kutenda muna Jesu saMesia noMwanakomana waMwari. Mukuona uku, hwaro hwechechi hahusi Petro, asi kupupura kuti Jesu ndiye Kristu noMwanakomana waMwari. Zvisinei nedudziro yezvidzidzo zvomwari, Kupupura kwaPetro muna Mateo 16:13–20 kunoonekwa sechikamu chepakati uye chenheyo mukutenda kwechiKristu, kuchisimbisa kuzivikanwa kwaJesu saMesia noMwanakomana waMwari, uye kuchisimbisa basa nechinangwa zvechechi.

Munkhani yapfuura takaendesa ndima yakatorwa mu *The Desire of Ages*, umo Hanzvadzi White anotsanangura zvimwe zvezvinhu zvakanga zvakabatana nokushanya kwaKristu kuKesaria Firipi. Chimwe chezvirevo zvaanotaura ndechekuti Kristu akanga abvisa vadzidzi kubva mukufurirwa nevaJudha kuitira kuti aise pachena zvidzidzo zveKesaria Firipi.

“Jesu na vadzidzi vake vakanga zvino vapinda mune rimwe remaguta ari pedyo neKesaruya Firipi. Vakanga vava mhiri kwemiganhu yeGarirea, munzvimbo maikurira kunamata zvifananidzo. Pano vadzidzi vakabviswa pasimba rinotonga rechiJudha, vakaswededzwa pedyo zvikuru nekushumira kwevahedheni. Vakanga vakakomberedzwa nemhando dzekutenda mashura dzaivapo munzvimbo dzose dzenyika. Jesu aishuva kuti kuona zvinhu izvi kuvaunze pakunzwa mutoro wavo kuvahedheni. Panguva yokugara kwake munharaunda iyi, akaedza kuzvibvisa pakudzidzisa vanhu, nokuzvipira zvakazara zvikuru kuvadzidzi vake.”
The Desire of Ages, 411.

Musi wa18 Chikunguru, 2020, Kristu akabvisa vadzidzi va11 Gunyana, 2001 kubva pasi pesimba reAdventizimu yeRaodhikia. Kuodzwa mwoyo kwekutanga mumufananidzo wemhandara gumi kwakaburitsa kupatsanurwa kwesangano kubva paungano yevaseki yaiva iri munzira yokupfuurwa. Chokwadi ichi chakazadzikiswa munhoroondo yevaMillerite musu wa19 Kubvumbi, 1844, uye zvakare musu wa18 Chikunguru, 2020. Ipapo nhoroondo yenguva yokunonoka yakatanga, uye inotakura mucherechedzo wa“Chokwadi” muzvose zviru zviru musangano wengirozi yokutanga nowechitatu.

Kukhumudwa kwekutanga ndiko kwekutanga pamakano matatu omugwagwa, uye nhoroondo inoguma neKukhumudwa Kukururu kwa22 Gumiguru, 1844, uko kunomiririra “kudengenyeka kukuru kwenyika” kwaZvakazarurwa chitsauko chegumi nerimwe. Kutanga, tsamba yokutanga yearufabheti yechiHebheru, inomiririra kukhumudwa, uye kuguma, tsamba yechi22 yearufabheti yechiHebheru, inomiririrawo kukhumudwa. Tsamba yechi13, inomiririra kupanduka, inoratidza kukhumudwa kwemhandara dzoupenzi dzinoratidza mamiriro adzo akarashika apo kudanwa kwaPakati pousiku kunosiyana avo vakagadzirira nedzisina kugadzirira dambudziko. Tsamba makumi maviri nembiri dzeaarufabheti yechiHebheru dzinomiririra chiratidzo chokubatanidzwa kwoUhumwari novanhu kunozadzikiswa mukati menhoroondo iyoyo, kunyange hazvo nhoroondo yevaMillerite ichimiririra Kadheshi yokutanga, uye nhoroondo yedu nhasi ichimiririra Kadheshi yokupedzisira.

Mitsara miviri iyi inofambirana, asi mumwe unomiririra kukundikana kwevanhu vaMwari uye mumwewo unomiririra kukunda kwevanhu vaMwari. Nguva pfupi muchinjikwa usati wasvika, Jesu akaunza vadzidzi Vake kuPaniam, sezvaakaunzawo vadzidzi Vake vemazuva okupedzisira kuPaniam, uye mukuita kudaro Akabvumira kuodzwa mwoyo kubvisa vadzidzi Vake vemazuva okupedzisira pa“simba rinodzora” reAdventism yeRaodhikia, inomiririrwa ne“ChiJudha” munhorondo yaMateo chitsauko chegumi nenhanhatu. Mukuita kudaro, panguva imwe cheteyo Akaisawo vadzidzi Vake mukusangana kwepedyo zvikuru nechihedheni, nokudaro achimiririra nharaunda yebasa yevadzidzi Vake vemazuva okupedzisira vari kurarama zvino mukuratidzwa kwakazara kwesimba raSatani, rinomiririrwa nemaitiro emazuva ano ekukurukurirana ari kushandiswa kutungamirira nyika yose kuti igamuchire mucherechedzo wechikara.

Nhoroondo yeKaisarea Firipi inowirirana nenhorondo yeHondo yePaniam, uye nendima yegumi nenhatu kusvika yegumi neshanu. Kristu nevadzidzi Vake vakanga vamire mumumvuri wemuchinjikwa, zvichifananidzira vadzidzi Vake vemazuva okupedzisira vakamira mumumvuri wemutemo weSvondo. Ipapo, mundima yegumi nenhatu kusvika yegumi neshanu, iyo yaiva Kaisarea Firipi, uyezve Hondo yePaniam, ndipo patakamira nhasi, Kristu akatanga kudzidzisa vadzidzi Vake pamusoro pezvaiva zvava kuda kuitika mundima yegumi nenhanhatu.

“מִשְׁכַּבְתִּי לֹא יִשְׁכַּבְתִּי, וְעֵינָי אֵלֶיךָ יָקִים לֵילָלָה. אֲנִי אֶמְצָא מָנוּחַ לִי, וְלֹא יִשְׁכַּבְתִּי, וְעֵינָי אֵלֶיךָ יָקִים לֵילָלָה.” The Desire of Ages, 411.

Kristo asati audza ophunzira Ake za mtanda, Iye anayamba wachoka kaye, kapena anachedwa, potero kusonyeza nthawi ya kuchedwa m’fanizo ndi m’mbiri kuyambira pa Julaye 18, 2020 mpaka Julaye 2023.

“Paakavapo, haana kubva angotaura izvo zvaaida kuvazivisa. Asati aita izvi, akavapa mukana wokupupura kutenda kwavo maari kuti vasimbiswe pamuedzo waizouya.” The Desire of Ages, 411.

Muna Chikunguru 2023, Ishe vakatanga kupa mukana kune avo vakanga vakabatana nekuodzwa mwoyo, kuti varatidze kutenda kwavo. Vakaita saizvozvo nokuzarura shoko raEzekieri makumi matatu nenomwe, iro rakanga riri chisimbiso cheshoko raGunyana 11, 2001. Ndiro raiva tambo yakasunga nguva yekuiswa chisimbiso kubva muna Gunyana 11, 2001 pamwe chete nemurau weSvondo uri kuuya nokukurumidza. Izvi zvakazviita nokuisa kuodzwa mwoyo kwaChikunguru 18, 2020 muchimiro chechokwadi, nokuti avo vakanga vakagadzirira kuona, vaigona kuziva kuti kufamba kwose kwekuvandudzwa kune dingindira rinofamba mukati menhorondo yavo tsvene yakasarudzika.

Mumazuva okupedzisira, shoko renhamo yechitatu rakasvika musu wa 11 Gunyana 2001; ipapo pakazoparidzwa shoko renhema renhamo yechitatu, iro rakabereka kuodzwa mwoyo; asi shoko rakavadzosa kuopenyu mushure memazuva matatu nehafu vari vakafa, vari mapfupa akaoma uye akapararira, ndiro shoko remhepo ina, iro ririwo nhamo yechitatu.

Abafundi bezinsuku zokugcina bangabona, uma bekhetha ukubona, ukuthi izimpawu zomgwaqo ezintathu zokubekwa uphawu kwabenkulungwane eziyikhulu namashumi amane nane ziyisihloko

esifanayo esinyathelweni ngasinye, nokuthi esinyathelweni sesibili, ukuvukela okumelelwa uhlamvu lweshumi nantathu lwezinhlamvu zesiHebheru kwaqinisekisa umlayezo ngokuthi “Iqiniso.” Ubufakazi besibili iNkosi eyabunikeza babusekutheni ukudumala kokuqala kweminyakazo yangaphambili yezinguquko kwakusekelwe ekuvukeleni intando kaNkulunkulu eyambulwayo, noma kwakunguMose ongamsokanga indodana yakhe, noma u-Uzza ethinta umphongolo, noma uMarta noMariya bengabaza izwi likaJesu mayelana nokufa kukaLazaru. Umugqa wokulungisa kuphela ongazange ugcizelele iqiniso lokuthi ukudumala kokuqala kwakusekelwe ekungalalelini kwakuyinyakazo yokulungisa yamaMillerite, kodwa nangaleso sikhathi kwaboniswa futhi ukuthi umlando wamaMillerite wawunezimpawu zomgwaqo zangaphakathi ezazisekelwe eqinisweni lesishiyagalombili, esingesabayingxenye yesikhombisa.

Upande wa kwamba wa nane ni wa wale saba ni sehemu kuu ya Ufunuo wa Yesu Kristo unaofunuliwa sasa, na mpito wa vuguvugu la Kifiladelfia la Wamileri kwenda kwa kanisa la Laodikia ulikuwa alama ya njia iliyoonyesha wakati ambapo vuguvugu la Laodikia la malaika wa tatu lingepita na kuwa vuguvugu la Kifiladelfia la wale mia moja arobaini na nne elfu. Hivyo, ukweli kwamba kukatishwa tamaa kwa kwanza kwa Wamileri kulitimizwa bila vuguvugu lao kudhihirisha kutotii, ulitola utofauti kwa alama iyo hiyo ya njia katika siku za mwisho ambapo vuguvugu la Laodikia la malaika wa tatu lingekosa kutii na kuzaa kukatishwa tamaa, na kwa kufanya hivyo lingefikiana na alama ya njia ya Wamileri, na kutoa mantiki ya kuona kwamba vuguvugu la wale mia moja arobaini na nne elfu ni wa nane, aliye wa wale saba.

Muna Chikunguru 2023, Ishe akamutsa “izwi murenje” kuti agadzirire vanhu Vake vemazuva okupedzisira dambudziko remurayiro weSvondo; uye paakadzoka kubva pakunonoka mumunamoto kuna vadzidzi, akavapa mukana wokuratidza kutenda kwavo. Mumazuva aKristu, shoko racho rakanga riri rubhabhatidzo Rwake, panzvimbo apo Jesu akava Jesu Kristu. Chiratidzo chenzira ichocho chinowirirana naGunyana 11, 2001, uye vadzidzi Vake vakabvunzwa kuti vanhu vaiti kudini, vozobvunzwawo kuti vadzidzi pachavo vaifungei pamusoro paKristu.

“Pavakabatana navo, haana kubva angovazivisa pakarepo icho chaakashuva kuvapa. Asati aita izvi, akavapa mukana wokureurura kutenda kwavo maari kuti vasimbiswe pamuedzo waizouya. Akabvunza achiti, ‘Vanhu vanoti ini Mwanakomana woMunhu ndini ani?’”

“Zvinosuruvarisa kuti vadzidzi vakamanikidzwa kubvuma kuti Israeri yakanga yakundikana kuziva Mesiya wavo. Vamwe zvechokwadi, pavakaona zvishamiso Zvake, vakanga vataura kuti Iye ndiye Mwanakomana waDhavhidhi. Vazhinji vakanga vadyiswa paBhetesaidha vakanga vachida kumuzivisa saMambo waIsraeri. Vazhinji vakanga vakagadzirira kumugamuchira somuporofita; asi havana kutenda kuti Iye ndiye Mesiya.” The Desire of Ages, 411.

Ruzhinji rwechiAdventist haruna kutenda mukuchema kwechitatu kwaGunyana 11, 2001. Vakatenda zvimwe zvezvishamiso zveShoko rechiporofita zvakanga zvapihwa mukufamba uku, uye vamwe vakanzwisisa kuti shoko raGunyana 11, 2001 raiva nezvimwe zvikamu zvechokwadi, asi havana kutenda zvechokwadi zvataurwa pamusoro paGunyana 11, 2001.

Twiabo ya September 11, 2001 no na woadi kan aye ho mfonini wo twiabo a esii August 11, 1840 mu, na Obaa White daa saa twiabo no adi bere a na orekyerekyere August 11, 1840 mmamu no ho. Okae se:

“Panthawi yeniyeni imene inatchulidwa, Turkey, kudzera mwa nthumwi zake, inavomera chitetezo cha maulamuliro ogwirizana a ku Ulaya, ndipo motero inadziika yokha pansa pa ulamuliro wa mayiko achikhristu. Chochitikacho chinakwaniritsa ulosiwo ndendende. Pamene izi zinadziwika, khamu lalikulu la anthu linakhutiritsidwa za kulondola kwa mfundo za kumasulira kwa maulosi zimene Miller ndi anzake anatengera, ndipo kayendedwe ka kubwera kwa Ambuye kanalandira chilimbikitso chodabwitsa. Amuna a maphunziro ndi udindo anagwirizana ndi Miller, ponse pa kulalikira ndi pa kufalitsa maganizo ake, ndipo kuyambira mu 1840 mpaka 1844 ntchitoyo inafalikira mofulumira.” The Great Controversy, 334, 335.

Chakatsinhiriswa musu wa 11 Nyamavhuvhu 1840 ndechokuti maonero a Miller echiporofita akanga akarurama, uye chirevo che 11 Gunyana 2001 ndicho chisimbiso chokuti maonero eFuture for America echiporofita akarurama. Vazhinji vasina kutendeuka muna Chikunguru cha 2023 vaisagona uye vaisazobvuma hwaro hwokuti nzira yakagadzirwa na Kristu, uye yakaiswa mumaoko eFuture for America, ndiyo nzira chaiyo yemvura yokupedzisira. Asi ipapo Kristu akabvunza vadzidzi Vake zvaifungwa navo, kwete nezvaifungwa noruzhinji.

“Gore zvino Jesu akabvunza mubvunzo wechipiri, une chokuita nevadzidzi pachavo: ‘Asi imi munoti ndini ani?’ Petro akapindura akati, ‘Ndimi Kristu, Mwanakomana wa Mwari mupenyu.’”

“Kubva pakutanga, Petro akanga atenda kuti Jesu ndiye Mesiya. Vazhinjiwo vamwe vakanga vabayiwa pamwoyo nekuparidza kwa Johani Mubhabhatidzi, uye vakanga vagamuchira Kristu, vakatanga kusava nechokwadi pamusoro pebasa ra Johani paakasungwa ndokuzourayiwa; uye zvino vakanga vava kusava nechokwadi kuti Jesu ndiye Mesiya wvakanga vatarisira kwenguva refu kudaro. Vazhinji vevadzidzi vakanga vakamirira nechido chikuru kuti Jesu atore nzvimbo Yake pachigaro choushe cha Davidi vakamusiya pavakaona kuti akanga asina chinangwa chakadaro. Asi Petro neshamwari dzake havana kutsauka pakutendeka kwavo. Kufamba-famba kwepfungwa kweavo vakarumbidza nezuro asi vakashora nhasi hakuna kuparadza kutenda kwomuteveri wechokwadi woMuponesi. Petro akati, ‘Ndimi Kristu, Mwanakomana wa Mwari mupenyu.’ Haana kumirira rukudzo rwoumambo kuti rupfekedze Ishe wake korona, asi akamugamuchira mukuzvinipisa Kwake.”

“Petro akanga anangura rutendo rwavanegumi navaviri. Kunyange zvakadaro, vadzidzi vakanga vachiri kure nokunzwisisa basa ra Kristu. Kupikisa nokumiririrwa zvisizvo kwakaitwa nevaprista navatongi, kunyange zvazvo zvisina kukwanisa kuvabvisa kuna Kristu, zvakadaro kwakavakonzero kuvhiringidzika kukuru. Vakanga vasingaoni nzira yavo zvakajeka. Simba redzidziso yavakanga vapiwa pakutanga, dzidziso yavanarabhi, nesimba retsika, zvakanga zvichiri kuvharira maonero avo echokwadi. Nguva nenguva mwaranzi dzinokosha dzechiedza dzakabva kuna Jesu dzaivapenya pamusoro pavo, asi kazhinji vakanga vakaita savanhu vanotsvanzvadzira vari pakati pemimvuri. Asi pazuva iri, vasati vaunzwa chiso nechiso nokuedzwa kukuru kwokutenda kwavo, Mweya Mutsvene wakagara pamusoro pavo nesimba. Kwechinguva chiduku meso avo akabviswa pazvinhu ‘zvinoonekwa,’ kuti vaone

‘zvisingaoneki.’ 2 VaKorinte 4:18. Pasi pechifukidzo choumunhu vakacherekedza kubwinya kwoMwanakomana waMwari.”

“Yesu akanjibu Petro, akisema, ‘Heri wewe, Simoni Bar-yona; kwa kuwa mwili na damu havikukufunulia jambo hili, bali Baba Yangu aliye mbinguni.’” The Desire of Ages, 412.

Pebhero paakabvuma kwake pakuzivisa kuti Kristu ndiye Mwanakomana waMwari, kwakapindura zvakananga mubvunzo wokuedzwa wehoroo ndiye iyoyoye. Nguva yakanga yasvika yokuti Mesia aonekwe, sezvakarongedzerwa neShoko raMwari rechiporofita, uye avo chete vakagamuchira chokwadi ichocho ndivo vaizoverengerwa pamwe navanomiririrwa neshoko raPebhero. Pebhero anomirira avo vanogamuchira shoko rakasimbiswa musu wa 11 Gunyana 2001, uye vanopupura kuti Jesu ndiye Mwanakomana waMwari. “Peter had expressed the faith of the twelve,” uye gumi navaviri vaaimiririra vaiva zviuru zana namakumi mana nezvina. Nokuda kwechikonzero ichi, Kristu akashandura zita raPebhero kubva kuna Simoni Bhara-jona rikava Pebhero mundima iyoyoye.

“Simoni” rinoreva “uyo anonzwa,” uye “bari” rinoreva “mwanakomana wa,” uye “Jona” rinoreva “njiva.” Simoni aimiririra avo vakanzwa shoko renjiva, iro raimiririra zvokwadi dzine chokuita norubhabhatidzo rwaJesu, paakava Kristu, akazodzwa nesimba, sezvakaratidzwa nenzira yokufananidzira nokuburuka kwoMweya Mutsvene muchimiro chenjiva.

Mitsara yekuvandudzwa inofambirana, uye Johane anomiririra vaMillerite, avo musu wa 11 Nyamavhuvhu 1840 vakadya kabhuku kaduku. Jeremia anoenderana nechitiko ichocho, uye paakadya kabhuku kaduku, akabva adanwa nezita raMwari.

Mafungo enu akawanikwa, ndikaya; uye shoko renyu rakava kwandiri mufaro nomufarwa womoyo wangu; nokuti ndinodanwa nezita renyu, imi Ishe Mwari wehondo. Jeremia 15:16.

Apo Ishe a nghena eka ntwanano na Abrama, U cinthile vito rakwe ri va Aburahamu, tanihi leswi A endleke hi Sarayi na Yakobo. Ku cinthiwa ka vito ku yimela vuxaka bya ntwanano, naswona eka xikombiso xa ndlela laha mfungho wa Vuhwembu wu rhelelaka kona, vanhu va Xikwembu va fanele ku dya rungula, va nghena eka ntwanano, kutani vito ra vona ri va ri cinthiwile. Tanihi muimeleli wa vadyondzisiwa va nkarhi wa Kriste, Simoni Bar-yona a yimela lava “tweke” rungula ra “tuva.”

Apo paakapa uchapupu hwokuti akaziva kuti pawaymark iyoyoye Jesu akava Kristu, uye kuti Akanga ari Mwanakomana waMwari, nezvose zvinorehwa nazvo, Kristu akabva achinja zita rake kuti rive Petro. Akanga aratidza shoko rakagamuchirwa navanhu vaKristu vesungano venhoroo ndiye iyoyoye, uye mukuita saizvozvo akamiririrawo zviuru zana namakumi mana nezvina zvamazuva okupedzisira.

Tsamba “P” ndiro tsamba rechigumi nechitanhatu muarufabheti yeChirungu, uye tsamba “E” ndiro tsamba rechishanu muarufabheti, uye tsamba “T” ndiro tsamba rechimakumi maviri, tsamba “E” rinodzokororwa, uye zita rinopera netsamba “R” iro riri tsamba rechigumi nesere. Gumi nechitanhatu “kakawanda” neshanu, “kakawanda” makumi maviri, “kakawanda” shanu, “kakawanda” gumi nesere zvinoenzana nezana namakumi mana nezvina ezviuru. Nyanzvi Inoshamisa yendimi yakataura naPetro muchiHebheru, uye Testamende Itsva yakanyorwa

muchiGiriki, uye vashanduri veKing James Version vakabudisa Testamende Itsva muchiChirungu.

Naho ibijyanye n'indimi bitandukanywa n'intambwe eshatu, Kristo, ari we Mwana w'Imana, Umusesenguzi w'Indimi w'Igitangaza, n'Umubaruramibare w'Igitangaza, yashyize urugero rwerekeye gushyirwaho ikimenyetso kw'abihumbi ijana na mirongo ine na bine muri Matayo igice cya cumi na gatandatu, ruhura n'Intambara ya Panium ndetse n'uruzinduko rwe i Kayisariya ya Filipino. Ibyo yabikoze akoresheje ubushobozi bwe bwo kugenzura indimi n'imibare, kuko ari we Palmoni (Umubaruramibare w'Igitangaza), kandi akaba n'Ijambo (Umusesenguzi w'Indimi w'Igitangaza).

Tichaenderera mberi nechidzidzo ichi muchinyorwa chinotevera.

“Anenge makore anoda kusvika zviuru zviviri apfuura, inzwi raiva nechirevo chakavanzika rakanzwikwa kudenga, richibva pachigaro choushe chaMwari, richiti, ‘Tarirai, ndinouya.’ ‘Chibayiro nechipo hamuna kuzvida, asi makandigadzirira muviri... Tarirai, ndinouya (mubhuku zvakanorwa pamusoro pangu), kuti ndiite kuda kwenyu, imi Mwari.’ VaHebheru 10:5–7. Mumashoko aya munoziviswa kuzadziswa kwechinangwa chakanga chakavanzwa kubvira pamazera asingaperi. Kristu akanga ava kuda kushanyira nyika yedu, uye kuva munhu munyama. Anoti, ‘Makandigadzirira muviri.’ Dai akaonekwa nokubwinya kwaaiva nako pamwe chete naBaba nyika isati yavapo, tingadai tisina kukwanisa kutsungirira chiedza chokuvapo kwake. Kuti tikwanise kukutarira tisingaparadzwi, kuratidzwa kwokubwinya kwake kwakafukidzwa. Uhumwari hwake hwakafukidzwa novanhu,—kubwinya kusunganeke kwakafukidzwa muchimiro chomunhu chinooneka.”

“Eno chinangwa chikuru chakanga chafananidzirwa mberi nemifananidzo nezviratidzo. Gwenzi raibvira moto, umo Kristu akazviratidza kuna Mozisi, rakaratidza Mwari. Chiratidzo chakasarudzwa kumiririra Umwari chaiva gwenzi rakaderera, raiita sokuti harina runako runokwezva. Iri ndiro rakanga rakatakura zvisingaperi. Mwari ane ngoni dzose akafukidza kubwinya Kwake nechiratidzo chakanyanyisa kuzvininipisa, kuti Mozisi akwanise kuchitarisa akararama. Saizvozvowo, mushongwe yegore masikati nomushongwe yomoto usiku, Mwari akataurirana naIsraeri, achizarurira vanhu kuda Kwake, nokuvapa nyasha Dzake. Kubwinya kwaMwari kwakaderedzwa, uye umambo Hwake hukafukidzwa, kuti kuona kusina simba kwavanhu vane magumo kukwanise kukutarira. Naizvozvo Kristu aifanira kuuya ari mu‘muviri wokuzvininipisa kwedu’ (VaFiripi 3:21, R. V.), ‘akafanana navanhu.’ Mumeso enyika akanga asina runako kuti vamushuve; asi akanga ari Mwari akaitwa munhu, chiedza chokudenga nenyika. Kubwinya Kwake kwakanga kwakafukidzwa, ukuru noumambo Hwake zvakanga zvakananzwa, kuti aswedere pedyo navanhu vane shungu uye vanoedzwa.”

“Mwari akarayira Mozisi nokuda kwaIsraeri achiti, ‘Ngavandivakirei nzvimbo tsvene; kuti ndigare pakati pavo’ (Ekisodho 25:8), uye akagara munzvimbo tsvene, pakati pavanhu vake. Mukufamba kwavo kwose kunonetesa murenje, chiratidzo chokuvapo kwake chakanga chinavo. Saizvozvowo Kristu akamisa tabhenakeri rake pakati pemisasa yedu yavanhu. Akadzika tende rake parutivi pamatende avanhu, kuti agare pakati pedu, uye kuti atiitise kujairana nounhu hwake hwoumwari noupenyu hwake. ‘Shoko rakava nyama, rikagara pakati pedu setabhenakeri (uye takaona kubwinya kwaro, kubwinya sokweAkaberekwa Mumwe oga anobva kuna Baba), rizere nenyasha nechokwadi.’ Johani 1:14, R. V., margin.”

“Jesu aati wagara nesu, tinoziva kuti Mwari vanoziwa miedzo yedu, uye vanotinzwira tsitsi pakuswa kwedu. Mwanakomana nomwanasikana mumwe nomumwe waAdhamu anganzwisisa kuti Musiki wedu ishamwari yavatadzi. Nokuti mudzidziso imwe neimwe yenyasha, muchipikirwa chimwe nechimwe chomufaro, muchiito chimwe nechimwe chorudo, mukukwezva kumwe nokumwe kwouMwari kunoratidzwa muupenyu hwoMuponesi panyika, tinoona ‘Mwari anesu.’”

“Satana anomiririra murairo waMwari worudo somurairo woudyire. Anozivisa kuti hazvibviri kwatiri kuteerera zvirovo zvawo. Kupunzika kwavabereki vedu vokutanga, pamwe chete nenhamo yose yakabva kwazviri, anokukandira pamusoro poMusiki, achitungamirira vanhu kuti vaone Mwari somuvambi wechivi, nokutambudzika, norufu. Jesu aifanira kufukura kunyengeru uku. Somumwe wedu aifanira kupa muenzaniso wokuteerera. Nokuda kwaizvozvo akazvitakurira hunhu hwedu, akapfuura nomuzviitiko zvedu. ‘Pazvinhu zvose aifanira kuitwa akafanana nehama dzake.’ VaHebheru 2:17. Dai taifanira kutakura chinhu chipi nechipi chisina kutsungirirwa naJesu, ipapo pachinhu ichocho Satana aizomiririra simba raMwari serisina kutikwanira. Naizvozvo Jesu ‘akaidzwa pazvinhu zvose sesu.’ VaHebheru 4:15. Akatsungirira miedzo yose yatinoiswa pasi payo. Uye haana kushandisa nokuda kwake pachake simba ripi neripi risingapiwi kwatiri pachena. Somunhu, akasangana nomuedzo, akakunda nesimba raakapiwa naMwari. Anoti, ‘Ndinofarira kuita kuda kwenyu, haiwa Mwari wangu; zvirokwazvo murairo wenyu uri mukati momwoyo mangu.’ Mapisarema 40:8. Sezvaafamba achiita zvakanaka, nokuporesa vose vakanga vachitambudzwa naSatana, akajekesera vanhu chimiro chomurairo waMwari uye hunhu hwokumushumira. Upenyu hwake hunopupura kuti nesuwo zvinobvira kuteerera murairo waMwari.

“NohuMwari hwake, Kristu akabata vanhu; nouMwari hwake, anobata chigaro choushe chaMwari. SoMwanakomana womunhu, akatipa muenzaniso wokuteerera; soMwanakomana waMwari, anotipa simba rokuteerera. Aiva Kristu akataura naMozisi ari mugwenzi paGomo reHorebhi achiti, ‘NDINI WANDIRI... Zvino uchati kuvana vaIsraeri, NDINI andituma kwamuri.’ Eksodho 3:14. Ichi ndicho chaiva chipikirwa chokununurwa kwaIsraeri. Naizvozvo paakauya ‘akafanana navanhu,’ akazvizivisa saNDINI. Mwana weBheterehema, Muponesi munyoro uye anozvininipisa, ndiMwari ‘akaraidzwa panyama.’ 1 Timoti 3:16. Uye kwatiri anoti: ‘NDINI Mufudzi Akanaka.’ ‘NDINI Chingwa chipenyu.’ ‘NDINI Nzira, neChokwadi, noUpenyu.’ ‘Masimba ose akapiwa kwandiri kudenga napanyika.’ Johane 10:11; 6:51; 14:6; Mateu 28:18. NDINI chisimbiso chechipikirwa choga choga. NDINI; musatya. ‘Mwari anesu’ ndicho chivimbo chokununurwa kwedu kubva muchivi, chisimbiso chesimba redu chokuteerera murairo wokudenga.” The Desire of Ages, 23, 24.